

6 Cena numeru **6**
halerzy
w Krakowie, Podgórzu
i na prowincyi.

PRENUMERATA
miesięcz. w Krakowie już
z dostawą do domu K 1.50
na prowincyi
z przesyłką pocztową K 1.50
Prenumerata za granicą
mk. 1.50, fr. 2, rb. 1.
Pojedyncze egzemplarze
nabywać można we wszyst-
kich agencjach pism i na
wszystkich dworcach kolej.
Kto. P. K. Oszcz. 126-896

NOWINY

DZIENNIK POWSZECHNY

Z 5 dodatkami. »Romans i powieść« (3 razy tygodniowo) »Tydzień
humorystyczny« (we wtorki) i »Praktyczna gospodyni« (we czwartki).

OGŁOSZENIA

za wiersz petitu 16 h., za
każdy następny raz po
12 h.; drobne ogłoszenia po
4 h. od wyrazu (minimum
50 h.). Nadesłane za wiersz
petit. 50 h. Spół na każdej
stronie po koron 6.
Załączniki K 15 za tysiąc.

Ogłoszenia przyjmuje
Administracja „Nowin“
w Krakowie

ul. św. Gertrudy 10, otwarta
od g. 8 rano do 8 wieczór

Redakcja i Administracja: Kraków, ul. św. Gertrudy 10. Telef. 340. || „Nowiny“ wychodzą o godz. 1¹/₂ popoł. codziennie z wyjątkiem świąt.

Prusofile dopięli swego!

(Od naszego korespondenta).

Wiedeń, 24 czerwca.

A więc nareszcie cesarz Wilhelm II docze-
kał się gratulacji w świątyni greckiej na wie-
deńskim Franzensringu! Wprawdzie nie cały
parlament austriacki mu powinszował, ale bądź
co bądź Izba panów austriackiej Rady państwa
przesłała mu swoje życzenia.

Prusofile austriacy i cesarz Wilhelm II-gi
mogą przeto być zadowolonymi.

Na tem zadowoleniu atoli widnieje mała plam-
ka. Stało się przypadkiem albo i rozmyślnie,
że prezes Izby panów Alfred książę Windisch-
graetz nie mógł albo i nie chciał przyzwołać
temu posiedzeniu, na którym postanowiono zło-
żyć imieniem austriackiej Izby panów życzenia
cesarzowi Wilhelmowi II. Przewodnictwo objął
wiceprezes Izby panów książę Maks Egon Für-
stenberg. On też złożył życzenia cesarzowi Wil-
helmowi II.

Do tej roli gratulanta Maks Egon Fürsten-
berg nadawał się doskonale, ponieważ jest oso-
bistym przyjacielem cesarza Wilhelma II. Uro-
czystość gratulacyjna tedy zmieniła się mimo-
woli w małą uroczystość rodzinną. Przyjaciół
winszował przyjacielowi. A że tam jako staffaż
służyli członkowie austriackiej Izby panów, to
była to okoliczność podrzędna, niemal nie wcho-
dząca w rachubę. Zresztą członkowie Izby pa-
nów są zbyt podeszłymi wiekiem jegomościami
i przeważnie zbyt wielkimi dworakami, by po-
trafili się zdobyć na jakiś protest przeciwko
przysłudze przyjacielskiej, którą Maks Egon
książę Fürstenberg oddał swemu przyjacielowi
nad Sprewą.

Znaczenia politycznego ta gratulacja Izby
panów nie posiada. Owa Izba wyższa parla-
mentu austriackiego bowiem w gruncie rzeczy
nie posiada najmniejszego wpływu i najmniej-
szej powagi na opinię publiczną ludów, skła-
dających Austrię. Te ludy zaś w swojej olbrzy-
miej większości zaprotestowały przeciwko jakie-
mukolwiek składaniu życzeń monarsze, który
jest wrogiem Słowian i tępi ich za pomocą ta-
kich ustaw, jak całe ustawodawstwo antypol-
skie i ustawa o wywłaszczeniu Polaków z ziemi.

Amon.

W nadziei, że Serbia ustąpi.

(Od naszego korespondenta).

Wiedeń, 24 czerwca.

Dzisiejsza giełda była w bardzo dobrym na-
stroju, ponieważ z Belgradu nadchodziły nieu-
stannie depesze, zapowiadające bliski zwrot w
postawie rządu serbskiego.

Partya bezwzględnych zwolenników wojny
pozostała w mniejszości. Król Piotr, który sta-
nowczo nie życzy sobie wojny, zdołał nakio-

nić Pasicza do powtórnego objęcia rządów. In-
nemi słowy, Pasicz, który należy do twórców
Związku Bałkańskiego, nie zechce rozpocząć
wojny z Bułgarią, lecz postara się o kompro-
misowe załatwienie sprawy nie tylko celem u-
niknięcia rozlewu krwi przy rozdziale łupu o
Macedonię, lecz także celem utrzymania i nadal
przy życiu Związku Bałkańskiego.

Z gabinetu ustąpią minister wojny generał
Bojanowicz i minister sprawiedliwości Po-
licevich, którzy są zwolennikami wojny. Oni
właśnie na ostatnim posiedzeniu rady mini-
strów serbskich, która się odbyła przeszłej so-
boty, stanowczo domagali się wojny. Na nich
więc skupia się obecnie przesilenie.

Dlaczego Serbia ustępuje?

Zarówno król Piotr, jak i Pasicz zdołali prze-
konać przeciwników pokoju, że skutkiem wojny
z Bułgarią Serbia może na wypadek przegra-
nej nie tylko stracić owoce obecnych zwycięstw
w wojnie z Turcją, lecz także na zawsze
wpaść w otlchlań, z której się nigdy nie zdoła
wydźwignąć.

Prawda, że traktat, zawarty z Bułgarią, po-
zbawia Serbię większej części zdobyczy, doko-
nanych na Turcyi. Ale bądźco bądź pozostaje
Serbii jeszcze bardzo dużo: Po pierwsze spory
przyrost terytoryalny, a następnie — co jeszcze
ważniejsza — wiara w siebie i aureola zwy-
cięskiej wojny, co doda narodowi serbskiemu
ducha i pozwoli mu czekać na lepszą przy-
szłość.

Niewątpliwie serbscy mężowie stanu mówią
sobie, że cierpliwość i wyczekiwanie na niespo-
dziewane zwroty międzynarodowe mogą za lat
kilkanaście albo kilkadziesiąt przynieść Serbii
to, czego się Serbia spodziewa, grając obecnie
rolę Piemontu serbskiego.

I trzeba przyznać Pasiczowi oraz zwolenni-
kom pokoju słusność. Gdyby Serbia przed
czterema laty zerwała się do wojny z Austr-
wami z powodu aneksyi Bośni i Hercogo-
winy, przestałaby już dzisiaj istnieć jako pań-
stwo samodzielne. Ale Pasicz zdołał wtedy Ser-
bię powstrzymać od nierozsądnego kroku i u-
możliwiając w ten sposób doczekanie się po-
gromu Turcyi, zapewnił jej znaczny przyrost
terytoryalny.

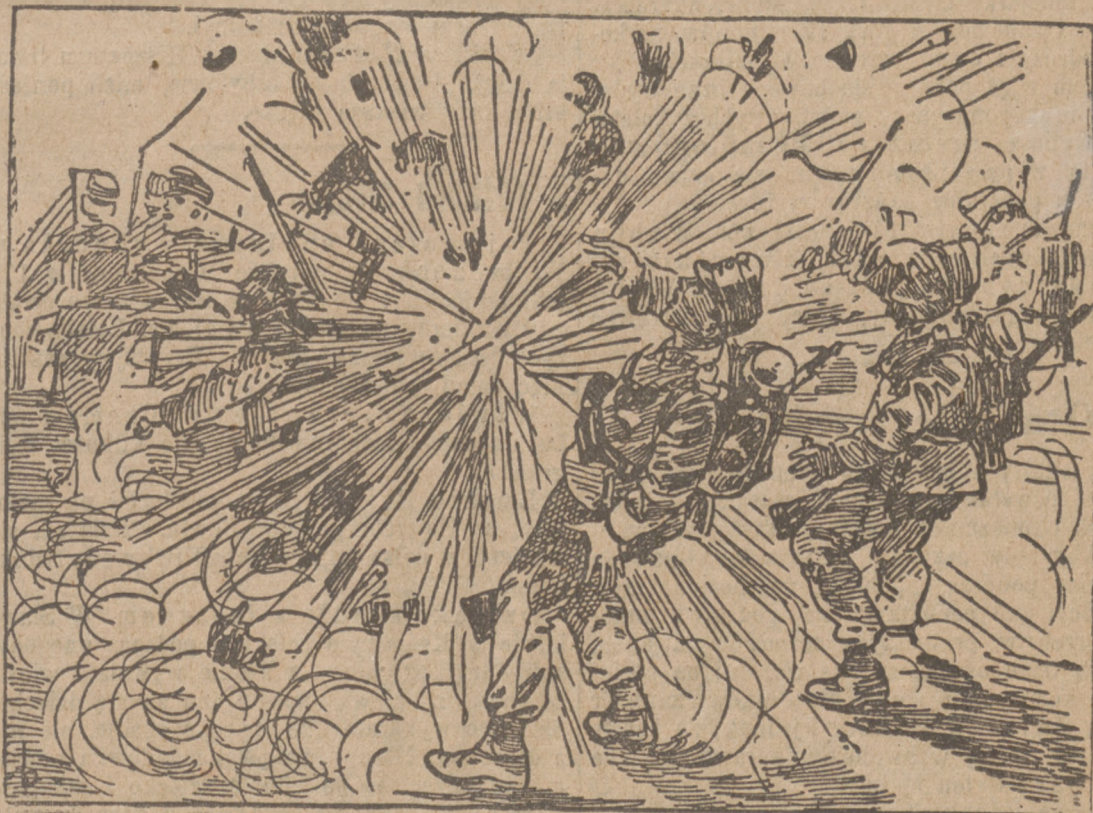
Kto wie, co za los czeka Serbię w przy-
szłości.

Takiem jest rozumowanie polityków serbskich
z Pasiczem na czele, którzy nie chcą wojny.

Amon.

Wrzenie bałkańskie i jego wpływ na Europę.

Przedłużanie się sporów między sojusznikami
na Bałkanie odbiło się na Europie bardzo sil-
nie pod względem finansowym. Trudności finan-
sowe, z jakimi walczyć muszą poważnione pań-
stwa bałkańskie, stoją w związku z kapitałem
europejskim. Zdawałoby się wprawdzie na po-
zór, że sprawy tak drobne, jak wysiłki skarbo-
we państw bałkańskich, nie mogą być dotkliwe

Straszną eksplozję szrapnela. (Opis wewnątrz numeru).

KINO-WANDA

Gertrudy 5. niedaleko poczty.

Program od poniedziałku 23 do środy 25 czerwca 1913 roku.

„Starożytne miasto Piza z słynną wieżą pochyłą“, kolorowane zdjęcie
z natury. „Młoda Indyanka“, drama. „Walka boxerów: Nunny i Kazimierz“
arcywesoła historia. „Fabrykacja lodu w Szkocyi“, pouczające. „Moryc
kontrolorem wina“, świetna humoreska. „Zatruty staw“, dramat z ka-
nadyjskich gór. „Międzynarodowy meeting lotniczy w Aspern“. „Miłość
a pieniądz“, humor sk. „Dramat na morzu“, dramat z Psylandrem

Przedstawienia trwają: w dni powszednie od g. 5—11, w niedzielę od g. 4—11

dla potężnych kanałów, po których odbywa się cyrkulacja złota na rynkach europejskich. Tymczasem istotnie, życie gospodarcze w całej Europie zostało zafamowane, utknęło wprost z powodu przedłużania się sporów między sojusznikami. Wydatki wojenne, a wynoszą one dla Grecji, Serbii i Bułgarii razem 3 miliony franków dziennie, pokrywane były i są złotem z niewyczerpanego źródła francuskiego. Otóż na pierwszą wieść o uchylaniu się państw bałkańskich od wykonania woli mocarstw, Francja postanowiła wyłączyć z obiegu i trzymać nie-tykalnie 800 milionów franków. To postanowienie miało natychmiastowy skutek na fatalnem niepowodzeniu, jakie dotknęło niewielkie stosunkowo pożyczki niemieckie. I nad całą Europą zaczyna się szerzyć klęska gospodarcza, jakiej od 40 lat nikt nie pamięta. W ten sposób właśnie bałkańskie odbijają się fatalnie na całej Europie.

Ilu jest urzędników w Austrii i ile oni kosztują.

Na wczorajszym posiedzeniu parlamentarnej komisji dla spraw funkcyjaryuszy państwowych przedstawił minister skarbu Zaleski wykaz stałych funkcyjaryuszy państwowych w służbie cywilnej i wykaz wydatków na ich płace. Wykaz ten, ogromnie wymowny, podajemy poniżej:

Według budżetu na rok 1913 wynosi ilość urzędników państwowych 58.203; ich pobory 214,697.000 koron; ilość nauczycieli państwowych 12.342; ich pobory 57,045.000 koron; — ilość podurzędników i sług, straży (nie licząc żandarmerji) wynosi 49.337, ich pobory 90,200.000 koron; ilość funkcyjaryuszów za kontraktem wynosi 63.344, ich pobory 80,623.000 koron; wreszcie ilość stałych robotników państwowych wynosi 54.370 a ich pobory 48,749.000 koron. Ogółem jest 237.586 funkcyjaryuszy państwowych, którzy razem pobierają 491,323.000 koron. Do tego przybywa jeszcze 165.000 funkcyjaryuszy kolejowych rozmaitych kategorii, którzy pobierają 286,468.000 koron.

Liczba funkcyjaryuszy państwowych i kolejowych wynosi więc razem 403.351 osób, a pobory ich 777,791.000 koron.

Ponadto rząd wydaje na emerytury 116 milionów koron, na urzędnika dobroczynne dla kolejarzy blisko 47 milionów, na remuneracje i zapomogi z górą 17 milionów, na koszty podróży i diety przeszło 47 milionów.

Ogółem więc pobory służbowe i inne wydatki na funkcyjaryuszy państwowych i kolejowych wynoszą przeszło 1000 milionów. — Suma ta w przybliżeniu równa się sumie dochodów z podatków państwowych.

Po mowie ministra oświadczył pos. Waber, że niema dwóch zdań o tem, iż administracja austriacka jest za droga. Winien temu jest rząd centralny, który administrować nie umie.

O awanse urzędników.

W niektórych gałęziach administracji państwowej powstał w ostatnich czasach skutkiem różnych okoliczności dotkliwy zastój w awansie. Aby tedy szkodom jakie z tego powodu urzędnicy ponoszą, zapobiedz, podniesiono myśl nominacji „ad personam” na podstawie przewidzianych w pragmatyce terminów awansu. Przeciw temu oświadczył się wczoraj na posiedzeniu komisji dla spraw urzędników minister skarbu Zaleski, oświadczył jednak, że będzie się starał zastój w awansie naprawić o ile możliwości w ten sposób.

Komisja jednomyślnie uchwaliła wniosek pos.

Erba, że funkcyjaryusze, którzy po dniu 1-szym września 1913 r. przechodzą w stan spoczynku, mają otrzymać wszystkie korzyści, wynikające z mającej wejść w życie dopiero od września pragmatyki. Dotyczy to także pozostałych po tych urzędnikach rodzin, o ileby funkcyjaryusz zmarł po dniu 31-szym sierpnia 1913 roku.

Komisja załatwiła wczoraj w zupełności ustawę o pragmatyce służbowej dla nauczycieli.

Ze świata politycznego.

Prezydent Francji przybył wczoraj do Anglii. Prasa rządowa w artykułach powitalnych podnosi, że sojusz Francji z Anglią nie- ma ostrza, zwróconego przeciw Niemcom.

Podczas przejazdu Poincarego po ulicach Londynu obawiano się ataku sufrażystek, policja zwracała więc szczególną uwagę na kobiety.

Zbrojenia Francji przybierają rozmiary coraz większe. Pojawił się projekt, aby do służby wojskowej brać nie tych, co skończyli lat 21, ale tych, którzy skończyli lat 20. W tym roku więc mają być wzięci popisowi 20- i 21-letni. Wśród popisowych 20-letnich pobór ma być bardzo surowy.

Zniesienie stanu wyjątkowego, istniejącego w kilku guberniach, projektuje minister Maklakow. Nie wiadomo tylko, czy ten projekt zgodzi się Kokowcew.

Macedończycy wysłali do cara memoriał z prośbą o utworzenie autonomicznej Macedonii, gdyż przez podział jej między sojuszników nie zapewni się spokoju w tym kraju.

Stosunki w Albanii są niezwykle ciekawe. „Rząd” albański znajduje się w Walonii. Największe miasta t. j. Tirana, Kroja i Durazzo nie uznają tego rządu. W miastach tych wzma-ga się ruch na korzyść Essada paszy. W porcie w Durazzo stoją kłótniki austriacki i włoski.

Socjaliści w Danii. Król duński powierzył misję utworzenia gabinetu przywódcy socjalistów, który jednak odmówił. Wobec tego zamiast socjalistycznego przyjdzie do steru gabinet radykalny.

Włosi w Tripolitani toczą ustawicznie walki z powstańczą ludnością tubylczą. O-negdaj powstańcy pod Derna wysadzili w powietrze włoski magazyn amunicji.

Walki w Maroku przeciw Hiszpanom trwają dalej. Powstańcy, kabylowie, mieli ponieść kilka razy większą klęskę.

Z różnych stron.

Tajemnicza epidemia wybuchała w Niemczech w mieście Osnabrück w 178 pułku piechoty. Po obiedzie naraz zachorowało 260 żołnierzy na wielki ból głowy. Liczba chorych jeszcze się zwiększyła. Przyczyny zakaź-nięć dotąd nie zbadano.

Wśród emigrantów w Bremen wy-buchła oспа. Zachorowało na nią kilkuset emigrantów.

Lotnik Brindejone przeleciał na samolocie z Petersburga do Rewlu. Dziś ma się wznieść w dalszą drogę ponad Bałtyk do Sztokholmu.

Dziecko spadło z deszczem. W Sław-kowie w Królestwie polskim podczas onegdaj-szej burzy ogromne wrażenie wywołała wieść, że wraz z ulewą spadło na ziemię dziecko. Śledztwo wykazało, że dziecko spadło, ale nie z deszczem. Mianowicie pewna żydówka powiła w dwa miesiące po ślubie dziecko i zakopała je w piasku. Woda spadająca z góry, unosiła

piasek, a wraz z nim uniosła i dziecko. Wy-rodną matkę aresztowano.

Wydalanie żydów. Pisma warszawskie donoszą: Przed kilku miesiącami komisarz wło-ściański zaskarżył wszystkich żydów, zamiesz-kałych we wsiach w pow. olkuskim. Wykona-nie wyroków zaczęło się w ubiegłym tygodniu Niechających się wyprowadzać żydów, usuwają wójtowie i pisarze gminni, wywożąc ich sprzę-ty do najbliższego miasteczka.

Konferencja rabinów z Królestwa polskiego rozpoczęła się w Garbatce pod Ra-domiem przy udziale najwybitniejszych rabinów i chasydów. Na porządku obrad jest zatarg mię-dzy „dworem” rabina z Góry Kalwarii, a „dwo-rem” rabina z Radzimyńa o zarządzenie ofia-rami na rzecz Palestyny, sprawa bojkotu itd.

Straszny czyn obłąkanego. Z Opola donoszą: Wczoraj zamordował oberżysta Domi-nik siekierą żonę swoją i 12-letnią córkę, por-grażone we śnie. Cierpi on na pomieszanie zmysłów i zabił już przed kilkunastu laty dwo-je własnych dzieci. Wypuszczono go jednak na wolność jako zdrowego.

Na wystawie w Gandawie wyskoczył ze szyn wagon sztucznej kolei górskiej i spadł ze znacznej wysokości, przyczem zostało ran-nych 17 osób. Dwie z nich zmarły.

Proces przeciw królowi hiszpań-skemu o spadek, wynoszący 3 miliony franków, rozpoczął się wczoraj w jednym ma-łym miasteczku hiszpańskim. Spadek ten za-pisał pewien obywatel królowi w stanie niepo-czytalnym, wobec czego krewni zmarłego wy-toczyli królowi proces.

Wścigi w Krakowie.

Kraków, 25 czerwca.

Wczoraj odbyły się zawody klubu jazdy pa-nów. Ożywienie na torze i przy totalizatorze było znaczne. Przebieg wścigów był następu-jący:

I. Nagroda rządowa. Wścig gładki. 1300 koron. Meta 2000 metrów. 1) „Siostra Zeppelina” p. Ostaszewskiego. 2) „Panienka” p. Łukasiewicza. 3) „Ferie” por. Kreisla. Totalizator płacił 28 K. za 10, a 118 i 72 K. za miejsce.

II. Oficerski wścig z przeskakiwaniem płotów. Nagroda honorowa jeźdźcowi zwycięzcy i 1000 koron. Meta 2400 k. Biegły trzy konie: 1) „Dniestr” rotm. Kollera, 2) „Gourmet” por. Wrażdy, 3) „Mine d’Or” por. Wrażdy. Totalizator płacił 12 za 10 K.

III. Wścig myśliwski zamku Łańcuc-kiego. Nagroda honorowa i 1500 K. Meta 5000 metrów na nowym torze z Irish-bank. Starto-wały 3 konie: 1) „Satan” poruczn. hr. Resse-gniera, 2) „Zeppelin” wł. „Łódzia”. 3) „Daisy” p. T. Krzyżanowskiego. Totalizator płacił 20 za 10 kor.

IV. Nagroda rządowa. Steeple Chase. 1800 kor. Biegły 3 konie: 1) „Xenos” hr. K. Esterhazego (pod właścicielem), 2) „Wie heist’s?” por. Tohmka, 3) „Dick Turpin” per. Fr. Rosenthala. Totalizator płacił 19 za 10 K.

V. Wścig z przeskakiwaniem pło-tów. Nagroda 1100 Kor. ofiarowanych przez krak. Tow. wścigowe. Meta 2400 metrów. Sta-nęło do biegu 4 konie: 1) „Bursak” nadpor. Wodianera, 2) „Granica” Rosenthala, 3) „Korali” p. T. Krzyżanowskiego. „Korali” i „Ły-ska” p. Ułaszyna przy pierwszej przeszkodzie odsadziły się o 100 metrów a „Łyska” zrzuciła jeźdźca w połowie mety. Totalizator wypłacał 20 za 10 K.

VI. Błonia Steeple chase. Nagroda ho-norowa ofiarowana przez J. hr. Tarnowskiego jeźdźcowi zwycięzcy i 1200 K. Biegalo 6 koni: 1) „Bleriot II” por. Wodianera, 2) „Governor’s

„SZATNIA”

Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością

123

Kraków, ulica Sławkowska 1. 14.

Chrześcijański skład ubrań męskich go-towych i na zamówienie. — Zawsze świeże modele. Ceny nader niskie.

Towar doborowy.

Daughter“ por. Grocholskiego, 3) „Brenta“ por. Pazdirka. Przy skoku trybunowym por. Folis, który jechał na „Ronto Pal“ por. Wrażdy — spadł z konia. Na szczęście jeździec wyszedł bez szwanku.

Z zaboru rosyjskiego.

Skutki antipolskiej furii. W Kijowie została przed tygodniem otwarta wystawa przemysłowa, która swe powstanie zawdzięcza wyłącznie prawie Polakom z Ukrainy, Wołynia i Podola. Przed kilku dniami, jak o tem donieśliśmy w telegramach, generał-gubernator kijowski wydał rozporządzenie, by wystawcy i właściciele restauracji zobowiązali się na piśmie, że nie będą używali w rozmowie z klientami języka polskiego. Barbarzyńskie to rozporządzenie wywołało nie tylko wielkie rozgoryczenie i oburzenie wśród twórców wystawy, ale odbiło się bezpośrednio w sposób wprost katastrofalny na samej wystawie. Większa część wystawców bowiem wobec przeszkadzania w ich czynnościach ze strony policji, zniewalającej do używania języka rosyjskiego, postanowiła wytoczyć komitetowi procesy o straty, na jakie ich naraził nie mogąc zapewnić normalnego biegu życia na terytorium wystawy.

Kilkudziesięciu zaś wystawców, którzy jeszcze nie przywieźli eksponatów, wstrzymało się z ich wysłaniem. Ci sami wystawcy wstrzymali budowę rozpoczętych pawilonów.

W ostatnich dniach wskutek tego antipolskiego rozporządzenia wyjechało z Kijowa mnóstwo osób, które miały brać udział w wystawie.

Powszechnie panuje przekonanie, iż wystawa kijowska, która miała być wystawą wszechrosyjską, zakończy się fiaskiem. Oto dosadne skutki antipolskiej furii.

Urządzenie Chełmszczyzny. Do Chełma zjechała specjalna komisja celem nabycia domów pod przyszłe gmachy urzędowe. Jednocześnie ministeryum spraw wewnętrznych poleciło biskupowi Eulogiuszowi opracować rosyjskie nazwy dla całego szeregu miejscowości w gub. chełmskiej, które dotąd nosiły nazwy polskie.

Nasi „Strzelcy“ w polu.

Kraków, 25 czerwca.

Ubiegłej niedzieli odbyły się ostatnie przed feryami większe ćwiczenia Strzelców krakowskich w okolicy Kobierzyna.

Na godzinę 6 m. 30 naznaczona była zbiórka pod parkiem dra Jordana. Z żołnierską punktualnością stawili się wszyscy Strzelcy na oznaczoną godzinę. Po uformowaniu plutonów odbyła się próba musztra. Sprawne szeregi Strzelców w lot wykonywały komendę swych przełożonych. Po odebraniu raportów od plutonowych wszystkie cztery kompanie, liczące 400 osób, wyruszyły z pod parku dra Jordana przez Dębiki, Zakrzówek, Łagiewniki, Borek Fałęcki do Kobierzyna. Przy dźwięku trąbek, wygrywających pobydki narodowe, kroczyły dzielne oddziały Strzelców w pełnym rynsztunku bojowym.

Po blisko godzinnym marszu Strzelcy stanęli w Kobierzynie. Tutaj nastąpił krótki wypoczynek. Sygnał trąbkowy niebawem powołał Strzelców znowu pod broń i do szeregów. Odbyła się dłuższa musztra polowa. W tym samym czasie kuchnie polowe zajęte były gotowaniem obiadu, złożonego z zupy grochowej i mięsa. Wojskowy ten obiad dobrze smakował Strzelcom znużonym forsownymi marszami.

Po obiedzie pierwsze trzy kompanie w sile 300 ludzi pod komendą porucznika S. otrzymały rozkaz dalszego marszu. IV kompania wraz z podgórską pod komendą podporucznika

H. udały się na wzgórze pod Kobierzynem. Trudne zadanie przypadło w udziale kompanii IV-tej, złożonej jak wiadomo z robotników, otrzymała bowiem rozkaz sypania na wzgórze szaniców w forsownym tempie. Strzelcy ci, wyčerpani całonocną pracą w fabrykach, rażno zabrali się do roboty i w niespełna dwie godziny powstały silne fortyfikacje na dwóch frontach. Ukryta za fortyfikacjami IV kompania oczekiwała nieprzyjaciela, ciągnącego z zachodniej strony.

Patrole nieprzyjacielskie wysyłane na rekonasans zbliżyć się poczęły pod wzgórze i niemal wszystkie zostały wyłapane przez patrole IV kompanii. Koło godziny 5 popołudniu zaczęły pokazywać się silniejsze oddziały nieprzyjacielskie od strony zachodniej i południowej. W kilkanaście minut atakujący zbliżyli się już na odległość strzału karabinowego. Zawrzała walka na całej linii. Salwy nieprzyjaciela stawały się coraz bardziej głośnie. Jeszcze kilka minut a oblegający, rozwinawszy się w linie ty-

raljerską, przeszli do ataku dwóch ufortyfikowanych pozycji. Ustał na razie ogień karabinowy. Przypuszczono atak na bagnety. Z gromkim okrzykiem „Hurra“ rzucono się na fortyfikacje, skąd oblegających atakowali znowu Strzelcy IV kompanii. Atak, jakoteż kontratak wykonany był przez IV kompanię pod komendą podporucznika W-y z niesłychaną brawurą. Zwycięstwo chyliło się raz na jedną, raz na drugą stronę. Walka zażarta trwała, przeszło 2 godziny i mimo olbrzymich wysiłków atakującego nieprzyjaciela, ufortyfikowani nie dali się wyprzeć z zajętych pozycji. Koło godziny 7 ustała walka.

Po skończonej bitwie w szyku rozwiniętym przedelfowały dzielne zastępy naszych Strzelców przed głównodowodzącym.

Po raz pierwszy widzieliśmy oddział Strzelców-kobiet przypatrujący się całej akcji bojowej.

O godzinie 9 wieczorem Strzelcy wrócili do Krakowa.

„D-k“.

Z ruchu wyborczego.

Kandydatury krakowskie.

Komitet obszerniejszy stronnictwa mieszczańskiego odbył wczoraj pod przew. adw. dra Bednarskiego posiedzenie o godz. 9-e w nocy w sali magistratu. Komitetowi przedłożono sprawozdanie z sytuacji i z rezultatu rokowań, przeprowadzonych z drugą grupą demokratyczną co do ustanowienia wspólnej listy kandydatów.

Po przemówieniach kilku mowców (prof. dra Sikorskiego, dra Lea, r. Rosenberga, r. Mendelsburga, r. Iglickiego, wiceprezesa Izby handl. T. Epsteina i i.) komitet obszerniejszy uchwalił wezwać prez. Lea do stawiania swej kandydatury przy obecnych wyborach. Następnie uchwalono poruczyć wybranej onegdaj delegacji z 6 członków sfinalizowanie rozpoczętych układów z drugą grupą demokratyczną i definitywne ustalenie listy kandydatów.

Delegacje obu grup zbiorą się dzisiaj wieczorem na ostateczne posiedzenie i we czwartek zrana wspólna lista kandydatów grup demokratycznych zostanie nareszcie ogłoszona.

Na liście tej, jak to już wczoraj ogłosiliśmy, figurować będą nazwiska dra Lea i dra Bandrowskiego. Co do trzeciego mandatu według wszelkiego prawdopodobieństwa ofiarowany on zostanie b. posłowi Federowiczowi, jako kandydatowi rękodzielników i kupców. — Najwięcej zainteresowania wywołuje sprawa obsadzenia czwartego mandatu Proklamowana przez grupę demokratyczną z placu Szczepańskiego kandydatura dra L. Landana została stanowczo odrzucona, a rzeczona grupa musiała się z tym faktem pogodzić.

Usiłowania, podejmowane przez kilku mowców, aby utrzymać status quo, nie odniosły skutku. Jeżeli w obozie żydowskim, który ma prawo rozporządzać tym mandatem, nie przyjdzie dziś do porozumienia co do osoby kandydata (a zdaje się w chwili, gdy piszemy te słowa, że układy między grupą „zawistych“ alias „niezawistych żydów“, a grupą umiarkowaną, można uważać ostatecznie za rozbite), czwarty mandat przypadnie grupie dem. z placu Szczepańskiego, która będzie mogła desygnować kandydata chrześcijanina. W takim razie wybór padnie zapewne na red. Srokowskiego.

W konsekwencji mandat z Izby handlowej ofiarowany zostałby dotychczasowemu posłowi wiceprezydentowi Saremu.

Zatem dzisiaj wieczorem losy kandydatur krakowskich rozstrzygną się — a jutro we czwartek, na 6 dni przed wyborami, lista demokratycznych kandydatów będzie ustalona i ogłoszona. Nie wygląda to bardzo demokratycznie, a stwierdzenie faktu, że we Lwowie nie dzieje się lepiej, jest małą pociechą. W sobotę lub w niedzielę zwołane zostanie zgromadzenie wyborców, na którym czterech kandydaci grup demokratycznych wygłoszą swoje credo polityczne.

Prawybory w gminach przyłączonych odbywają się dzisiaj we środę 25 bm. Lokale wyborcze znajdują się przeważnie w szkołach ludowych odnośnych gmin. Prawybory odbywają się w każdej gminie z osobna w czasie od 3 popołudniu do 6 wieczór. Wszystkie gminy przyłączone wybierają razem 82 wyborców. — Wybór posła sejmowego z krakowskiego okręgu wiejskiego naznaczony jest — jak wiadomo — na 30 czerwca, w którym to dniu wszyscy wyborcy zjadą się w starostwie krakowskim, gdzie wybór zostanie dokonany.

Kandydatury w wiejskim okręgu krakowskim. W sali Rady powiatowej odbyło się wczoraj zebranie chłopów wyborców z krakowskiego w sprawie kandydatów. Od godz. 4 do 1 trwała zacięta kłótnia między p. Serczykiem a p. Ptakiem; obaj przeciwnicy jednak o godz. 1 w południe się pogodzili. P. Serczyk zrezygnował na rzecz p. Ptaka, który więc kandyduje jako oficjalny kandydat ludowców. Ponadto kandyduje w krakowskim dyrektor syndykatu rolniczego Wróblewski, mający bardzo wielkie, oraz p. dr Nartowski, nie mający żadnych szans.

Kandydatury ludowców. Główny komitet wyborczy P. S. L. zatwierdził następujące kandydatury: na okręg wiejski krakowski: Franciszek Ptak, rolnik z Bieńczy; na okręg wielicki: inż. Wiktor Skołyśzewski; na okręg rzeszowski: poseł Antoni Bomba, a na okręg ropczycki: b. poseł Jan Siwula.

Z okręgu Myślenice-Jordanów. Piszą nam z Jordanowa: Jak wiadomo, książe Kazimierz Lubomirski zrezygnował z kandydatury na rzecz marszałka Rady powiatowej myślenickiej p. K. Bzowskiego. Burmistrz Jordanowa p. Stolarski oświadczył, że również wobec kandydatury zasłużonego marszałka powiatu p. Bzowskiego — ustępuje i szczerze kandydaturę

KINOTEATR

TOWARZYSTWA SZKOŁY LUDOWEJ

ULICA PODWALE LICZBA 6.

Program Od piątku 20 czerwca do czwartku 26 czerwca b. r. włącznie

w dni powszednie od godz. 5-11, w niedzielę i święta od g. 3-11 w

„Wzdłuż południowych Indyj“, zajmujące zdjęcie z natury. „August wróżbita“, humoreska. „Kontrakt Don Juana“, znakomity dramat z epoki średniowiecznej. „Mistrzynie w pływaniu“, obrazek ze sportu. „Bilekin oburzony“, komedia. „MILIONY“, dramat włamywacza. „Zona mojego klienta“, farsa.

Dyrekcja zastrzega sobie zmianę programu.

Ostatni program zaczyna się o godzinie 9 wieczór.

Zmiana programu w każdy piątek.

pana Bzowskiego będzie popierał, gdyż kandydatura ta jest wyrazem woli wyborców.

Senzacyjna kradzież w sądzie.

Z Tarnowa pisze nam nasz korespondent: W nocy z poniedziałku na wtorek wkradł się niewysledzony dotychczas złodziej do budynku c. k. Sądu obwodowego i skradł podręczną kasę z zawartością 547 kor. 70 hal. Złodziej zaczął się w budynku sąd., po godzinie 6 wieczór i po opróżnieniu przez personal sąd. kancelarii zaczął pracować. Po dokonanej kradzieży wybił od środka w murze bramy wchodowej dziurę i wydostał się na zewnątrz. Podejrzanie pada w tej chwili na osobę pewnego świadka, który w poniedziałek po złożonych zeznaniach pobierał z tej kasy swą należność — zaobserwował dokładnie stan kasy i miejsce przechowania. Sledztwo w pełnym toku.

Z sali sądowej.

Oszustwa egzekutora podatkowego.

Kraków, 25 czerwca.

Trybunał przysięgłych pod przew. r.dr. Trzaskowskiego, sądził wczoraj sprawę 28-letniego Ludwika Kalety, b. egzekutora miejskiego, obwinionego o zbrodnię oszustwa i sprzeniewierzenia.

Kaleta pracował w Magistracie krakowskim jako zastępca oficjela egzekucyjnego od 1910 do połowy lutego b. r., w którym to czasie samowolnie porzucił służbę, wskutek czego został po 14-dniach wydalony ze służby. Równocześnie ogłosił Magistrat w dziennikach o zwolnieniu Kalety z obowiązków; wezwano strony, aby się zgłaszały w wydziale skarbowym z pretensjami do wydalonego. Wyszło wówczas na jaw, że Kaleta, drogą oszukańczej manipulacji z kwitariuszem, sprzeniewierzył 1222 kor. pobranych od stron tytułem zapłaconych podatków.

W kwietniu 1912 poznał obwiniony w pełnym miasteczku prowincjonalnym p. M. J. i zaczął się starać o jej rękę. Po niedługich staraniach został przyjęty i wówczas wyznał, że ma długi, które muszą być przed ślubem wyrównane. Narzeczona postarała się o gotówkę na ten cel i wręczyła mu kwotę 4400 kor. Po utrzymaniu pieniędzy Kaleta — mimo, iż już wyszły zapowiedzi — przestał pisywać do narzeczonej. P. J. przyjechała tedy do Krakowa i wyczekiwała obwinionego przed biurem. Kaleta, przyparty do muru, wymawiał się chorobą, a wreszcie wyznaczył termin ślubu. Lecz i ten termin minął bezskutecznie i wówczas oskarżony napisał do narzeczonej list, w którym oświadczył, że z winy matki p. J. nie może z nią wziąć ślubu. Pobrane pieniądze zobowiązał się zwrócić w przeciągu tygodnia. Naturalnie terminu tego nie dotrzymał a po kilku krótkich naleganiach zwrócił 700 kor.

Z początkiem lutego umknął Kaleta z Krakowa i został ujęty dopiero 17 kwietnia w Kalwarii, gdzie przebywał pod nazwiskiem dra Zygmunta Korczyńskiego. Obracał się w kołach inteligencji. Zaznajomił się z wszystkimi miejscowymi dygnitarzami, przedstawiając się jako kandydat adwokacki z kancelarii adw. dra Szalaya. Mówił, że zamierza w Kalwarii osiąść i otworzyć kancelaryjną adwokacką. Ponieważ niczem się nie zajmował i niewiadomo z czego żył, zwrócił na siebie uwagę żandarmerii, która go aresztowała i odstawiła do Krakowa.

Oskarżenie wnosili prok. dr Lang, bronił poseł dr Marek. Obwiniony przyznał się do zarzucanych mu czynów, twierdził atoli, że kwotę sprzeniewierzoną w urzędzie zgubił.

Na wniosek obrońcy została rozprawa odroczona, celem zbadania stanu umysłowego oskarżonego.

Straszna eksplozja szrapnela.

(Patrz ilustrację na str. 1-ej).

Rycina nasza przedstawia zeszlutygodniową eksplozję szrapnela w Nowym Targu. Jednoroczny ochotnik Józef Blak znalazł w drodze powrotnej z pola ćwiczeń wystrzelony szrapnel, który nie eksplodował i schował go do t. zw. „brotsacku”. Zaledwo uszedł parę kroków, gdy w tem nagle szrapnel wśród strasznego huku eksplodował. Skutek był straszny. Jednoroczny Blak i maszerujący obok niego kanonier Rudolf Langer, zostali formalnie na kawały rozerwani, a żołnierze Noworyta, Reinhauser, Hönl, Bajda i Tomaszek odnieśli ciężkie rany. Przewieziono ich natychmiast do szpitala garnizonowego w Krakowie, gdzie do dzisiejszego dnia walczą ze śmiercią.

Co słyszać w mieście?

Kraków, 25 czerwca.

Z teatru miejskiego. „Jarmark na żony” zabawna operetka węgierska, w wybornym wykonaniu przez lwowskich artystów, przedstawioną będzie dziś we środę po raz drugi. W czwartek po raz pierwszy, a w sobotę po raz drugi, daną będzie nadzwyczaj piękna muzyka i zajmująca w swej treści opera Wolfa Ferrariego „Tajemnica Zuzanny” z gościnnym udziałem naszej znakomitej primadonny Janiny Korolewicz-Waydowej, wysmienitej w partyi Zuzanny i jej świetnym partnerem w roli męża p. Okońskiego. „Tajemnica Zuzanny” w tej samej obsadzie miała we Lwowie w sezonie zimowym wielkie powodzenie. Na rozpoczęcie usłyszymy melodyjną i efektowną operę Piotra Mascagni’ego „Cavalleria rusticana” z panią Korolewicz-Waydową jako wspaniałą Santuzzą. Inne partye wykonają pp.: Kasprowiczowa, Sawicka, Dobosz i Okoński. Pomiędzy jedną a drugą operą wystawiony zostanie nieznan w Krakowie balet fantastyczny „Flet zaczarowany” dający obszerne pole popisu naszym sympatycznym tancerkom i tancerzom.

W piątek po raz czwarty ciesząca się wielkim powodzeniem pięcioaktowa operetka Offenbacha „Życie paryskie”, która następnie pójdzie po raz piąty we środę 2 lipca.

W niedzielę popołudniu, po cenach dramatu, jedna z najlepszych operetek Jana Straussa „Noc w Wenecji”, a zaś wieczorem po raz drugi i ostatni, na ogólne życzenie, przepiękna opera Verdi’ego „Bal maskowy”, w której wystąpi gościnnie Janina Korolewicz-Waydowa, jako niezrównana wykonawczyni partyi Amelii.

Miejska komisja reklamacyjna na wczorajszym posiedzeniu rozpatrywała zgłoszone reklamacje odnośnie do list wyborczych. Z miasta zgłoszono 49 reklamacyj, z których uwzględniono 35, resztę odrzucono. Z gmin przyłączonych wpłynęło 8 reklamacyj, — z których siedem uwzględniono.

Regulacja Wisły. Prace koło regulacji Wisły trwają w dalszym ciągu. Na Półwsiu Zwierzynieckim, powyżej mostu, zbudowany zostanie mur ochronny wysokości 3 metrów, długości zaś 860 m. Chwilowo wobec niskiego stanu wody na Wiśle, roboty regulacyjne w Dębnikach naprzeciw Wawelu zostały wstrzymane. Niebawem będzie przeprowadzona budowa wału powyżej Rudawy celem rozszerzenia łożyska tej rzeki.

Na kurs uniwersytecki w Zakopanem który się odbędzie od 21 lipca do 25 sierpnia, można się jeszcze zapisywać do d. 5 lipca w se-

kretaryacie kursów (Kraków, Rynek 29 II p.). Opłata za cały kurs wynosi 30 kor., zadatek 10 kor. Uczestnicy mają ulgi w cenie mieszkań i uwolnieni zostaną od taksy klimatycznej.

Związek ekonom. urzędników, prof. i naucz. W ubiegły poniedziałek odbyło się pierwsze po dorocznym walnym zgromadzeniu i wyborach posiedzenie wydziału Związku ekonomicznego urzędników, profesorów i nauczycieli pod przewodnictwem dra Zawadzkiego, który złożył sprawozdanie z zabiegów prezydym w sprawie uzyskania od gminy gruntu pod budowę domu związkowego.

Wydział ukonstytuował się wybierając: a) do sekcji redakcyjnej dla „Głosu Urzędniczego” przewodniczącym wiceprezesa związku dra Langga, oraz pp. K. Dębickiego, A. Doermana, J. Górke, dr B. Sikorskiego, Sz. Turowskiego, dr Weinera; b) do sekcji dla magazynu konfekcyjnego, przewodniczącym wicepr. Związku A. Bajdę, oraz pp. J. Bromowicza, Kl. Dębickiego, J. K. Łuniewskiego, I. Sztandyngera, A. Szczerbę, dr St. Weinera; c) do komitetu dla kuchni urzędniczej przewodniczącym wiceprez. Związku dra Wasungę oraz pp. J. Górke, dr Jana Nowickiego i dr. St. Sikorskiego.

Następnie po obszernej dyskusji uchwalono regulamin obrad sekcji magazynowej i instrukcję dla personelu magazynowego, oraz cały szereg spraw administracyjnej natury.

Na zlot „Sokoła”. Sokół wzywa druhów do zgłaszania udziału w zlocie związkowym, który ma się odbyć dnia 6 lipca br. we Lwowie. Oprócz stałych drużyn polowych, które otrzymują rozkaz w drodze służbowej, mogą zgłaszać się do udziału w ćwiczeniach polnych także inni członkowie ochotnicy tj. ci, którzy albo dawniej ćwiczyli, albo i obecnie ćwiczenia uprawiają, oraz wszyscy posiadający dawny strój sokoli. Próba musztry dla tych członków odbędzie się w „Sokole” w dniach 1 i 3 lipca (wtorek i czwartek) o godz. 8 wieczorem.

Wskazówki co do stroju (sokolego i cywilnego) ogłoszone są w gmachu „Sokoła”.

Również zgłaszać się mają członkowie, zamierzający udać się na zlot w charakterze widzów, gości, celem zapewnienia pociągów i ulg kolejowych.

Zgłoszenia przyjmuje kancelarya „Sokoła” w godz. 6—9 wieczorem.

Przeniesienie. Namiestnik przeniósł inż. K. Gawrona z Tarnowa do Rzeszowa.

Poszukiwania awanturnika. Dnia 13 bm. na Woli Justowskiej koło gospody kółka rolniczego dwaj gospodarze Józef Lenart i Franciszek Włodarski wszczeli kłótnię, zakończoną krwawą bójką. Silnie pokaleczony Lenart został przeniesiony do Szpitala, gdzie po trzech dniach zmarł. Żandarmeria obecnie poszukuje Włodarskiego.

Morderca Dżegalo pod obserwacją. Rozprawa przeciw Eliaszowi Dżegale, mordercy ś. p. prof. Butkowskiego odbędzie się dopiero w jesieni, gdyż obecnie oddano go pod obserwację psychiatrów. Jakkolwiek Dżegalo nie wykazywał żadnych zbrodni, ani choroby umysłowej, poddano go obserwacji celem usunięcia przerwy rozprawy na wypadek, gdyby sam oskarżony, lub jego obrońca zechciał postawić wniosek na obserwację psychiatryczną. Dżegalo zachowuje się w śledztwie całkiem spokojnie. Obserwacja Dżegala odbywać się będzie w celi więziennej.

Z kroniki żałobnej.

Teodor Korab-Ray ski, b. major wojsk tureckich, uczestnik powstania r. 63, ob. ziemski, zmarł 25 bm. w Krakowie.

Wilhelmina Filusiewiczowa, żona nacz. poczty w Sanoku, zmarła 25 bm.

Adam Sułkowski, lat 29, listonosz, zmarł 25 bm.

•• FABRYKA LUSTER i SZLIFIERNIA SZKŁA ••

M. IROŁAJA W. KORONIECKIEGO

W Krakowie, Aleja Mickiewicza 23, Telefon 2295.

Podjeżdżają: Podlewania luster nowych lub zużytych. Oprawia w ramy nikłowe, mosiężne i t. p. w najrozmaitszych fasonach. Wykonuje wystawy sklepowe, dekoracje lustrami sal hotelowych, restauracyjnych i kawiarnianych. Posiada na składzie wielki wybór luster, lusterek w rozmaitych wielkościach, oprawne w ramach nikłowych, i ozdoby, jakoteż i na deszczułkach.

szędzie do nabycia.

Z kraju.

Z Białej.

(Od naszego korespondenta).

Z Rady miejskiej. Onegdajsze długie posiedzenie Rady miejskiej zaczęło się od zaprzysiężenia nowo wybranego wice-burmistrza i asesora. Następnie burmistrz, p. Wenzelis zawiadomił, że dyrektor galic. Związku przemysłowego zgłosił na państwową radę kolejową wniosek o rozszerzenie dworca kolejowego w Białej. Przeciw liście wyborców sejmowych z miasta Białej wpłynęło 6 reklamacji. Z tych 4 uwzględniono. (Charakterystyczne jest, że na liście wyborczej „przypadkiem” opuszczono także nazwisko p. dra Wolińskiego. Tak sobie: na wszelki wypadek!) Dłuższą dyskusję wywołał wniosek referenta dra Plesniera, żeby rzec się koncesyi na wyszynk na leśniczówce w lesie miejskim; motywowano to zbyt wysokim podatkiem (247 kor. rocznie). Jakoteż względami moralnymi, t. j. awanturami, jakie powstają niejednokrotnie na leśniczówce. Awantury te przypisywał przewodniczący między innymi okolicznym chłopom, chociaż my wiemy przecie, co to za „chłopi” byli, którzy niedawno napadli w brutalny sposób na ks. Maczyńskiego i skautów polskich. Była to hakatystyczna młodzież niemiecka z Bielska i z Białej. Po dłuższej dyskusji uchwalono rzec się koncesyi.

Na wniosek burmistrza uchwalono podziękować dotychczasowemu posłowi p. Hemplowi za jego działalność w Sejmie lwowskim i powitać jego kandydaturę imieniem rady miejskiej. Dr. Macher, prezes Bürgervereinu, poparł tę kandydaturę imieniem Bürgervereinu, a zarazem zaatakował ostro kandydaturę p. Stanisława Weisa z Białej, jako samorządnie narzuconą przez anonimowy komitet wyborczy.

W końcu uchwalono rozpiścić konkurs na posady dyrektora i nauczycieli miejskiej (niemieckiej) szkoły handlowej w Białej. Szkoła ta ma się mieścić w realności magistratu przy placu Straży ogniowej.

My ośmielamy się zapytać, czy szkoła ta ma już koncesję i pozwolenie Rady szkolnej krajowej we Lwowie. Jak słyszymy bowiem, koncesyi jeszcze wcale nie ma, a mieszkania lokatorów w realności miejskiej przy placu Straży ogniowej już są wypowiedziane. Jeśli więc koncesyi na czas nie będzie — to mieszkania będą stały pustką, a panowie nauczyciele będą darmo brać pieniądze z kieszeni podatników białskich — tylko dlatego, żeby miasto miało ten honor, iż obok polskiej ma także niemiecką szkołę handlową. Tymczasem polska szkoła kupiecka ma już wynajęty lokal przy ulicy Głównej i skoncentrowane fachowe siły profesorskie od 1 kwietnia. Szkoła ta podatników białskich nie będzie nic kosztowała.

Czeska Matice szkolna a Śląsk. Ze sprawozdania Czeskiej Matycy szkolnej w Pradze dowiadujemy się, iż wydatki stowarzyszenia tego dla czeskich celów szkolnych i oświatowych na Śląsku, za rok 1912 wynosiły 176.986 koron. — Tą ogromną sumę w stosunku do małej liczby czeskiej ludności na Śląsku tłumaczy się postęp i wzrost czeskiej narodowości na Śląsku. Dobra połowa tej sumy idzie na czeszczenie polskich dzieci.

Bardzo pouczającym jest także udział śląskich Czechów dla swojej Matycy centralnej. Wynosił on w tymże roku skromną sumę kor. 2789 — mimo to, że społeczeństwo czeskie na Śląsku jest bardzo zamożne.

Niechaj nasze społeczeństwo zechce to wziąć na uwagę i dobrze sobie to zapamiętać, co łożą Czesi i Niemcy, aby nas wynarodowić.

Wieczorek abiturjentów w polskich. Abiturjenci tutejszego polskiego seminarium nau-

czycielskiego T. S. L. w Białej, urządzają w niedzielę dnia 29 czerwca b. r. w sali pod „Czarnym Orłem” wieczorek o bogatym programie. Początek o godz. 8-jej wieczorem.

Seminarium białskie wydaje drugi zastęp nauczycieli, których wysyła pomiędzy lud. Pierwszy ich występ powinien być im bodźcem do pracy nie tylko nad wychowaniem młodzieży, lecz nie mniej do pracy społecznej — to też publiczność winna im pierwszy ten krok do życia obywatelskiego uprzyjemnić, zjawiając się na wieczorku jak najtłumniej.

Nauczycielska konferencja okręgowa. Tegoroczna zbiorowa konferencja okręgowa dla białskiego okręgu szkolnego odbędzie się w Białej dnia 2 lipca b. r. Konferencja rozpocznie się nabożeństwem w kościele parafialnym o godz. 6 rano.

Kradzież. Do mieszkania Andrzeja Piescha w Wapienicy włamał się nieznany sprawca i skradł 181 koron.

Nieszczęśliwy wypadek. Przed budynkiem pocztowym w Bielsku przejechał szybko jadący ekwipaż domokrajca H. Hangyeca. Nieszczęśliwy, którego przewieziono do szpitala, odniósł skomplikowane złamanie lewej nogi tak, iż musi nastąpić amputacja.

Samobójstwo. Niejaka Joanna Rutzki, 63 lat licząca, zażyła onegdaj w nocy znacznie większą ilość lysolu, skutkiem czego zmarła w szpitalu.

Z bruku. Pod wpływem wypitej wódeczności przyszło wczoraj w jednym z tutejszych szynków pomiędzy małżonkami Kisiałami do sprzeczki, w trakcie której Kisiałowa załapała mężowi wodką oczy, a zabezpieczwszy się w ten sposób przed rewanżem, wygrzmotała go po głowie flaszką i kieliszkiem, poczem zbiegła.

Baczność przed złodziejami kieszonkowymi. Onegdaj na targu w Bielsku udało się przylapać dwie kobiety z Kęt i jednego chłopaka z Alexanderfeld w chwili, gdy operowali kieszenie kupujących. Podobne kradzieże miały miejsce także na placu targowym w Białej.

Zakopane. Wpisy do c. k. szkoły zawodowej przemysłu drzewnego w Zakopanem na oddziały rzeźby figuralnej, snycerstwa ornamentalnego, stolarstwa meblowego i budowlanego, tokarstwa, ciesielstwa, tudzież na jednoroczny

kurs majsterski dla stolarzy i tokarzy odbędą się w dniach 1, 2 i 3 września.

Nauka rozpocznie się dnia 3 września na kursie majsterskim 1 października.

Przy wpisie należy przedłożyć między innymi dowodami osobistymi świadectwo ukończonej z dobrym postępem szkoły ludowej. Frekwentanci kursu majsterskiego muszą wykazać dowód ukończenia nauki u majstra lub szkoły zawodowej, nanto świadectwo odbycia przynajmniej jednorocznej praktyki w charakterze czeladnika. Dyrekcyja będzie miała do rozdania kilka stypendyów i zapomóg z funduszu rządowego — w pierwszym rzędzie dla frekwentantów kursu majsterskiego. Termin wnoszenia podań do dnia 1 września. Pewna ilość uczniów znajdzie umieszczenie w bursie Tow. pomocy naukowej za opłatą 40 kor. miesięcznie.

NADESŁANE.

J. Sosnowski i A. Zachariewicz
Pierwsze krajowe przedsiębiorstwo robót żelazno-betonowych

Kraków, ul. Basztowa L. 25.

Telefon Nr. 2806.

Centrala: Lwów, ul. Kopernika L. 3.

Telefon Nr. 470.

Wykonuje wszelkie konstrukcje ogniotrwałe żelazno-betonowe. Wstępne projekty i przedmiary na żądanie bezpłatnie. 554

Firma gramofonów **Leopold Hutter** KRAKÓW, DŁUGA 11. posiada wyłączną sprzedaż światowej sławy płyt „PARLAPHON” 30 cm. średnicy, których cena obecnie niższa do K 4— za sztukę. Wszystkie inne płyty, wielkości 25 cm. pod gwarancją nowe po K 2—, gatunki lepsze po K 250. Zamówienia z prowincji uskutecznią się tylko ko pobraniem. Gramofony, patefony, oraz płyty z „Aniołkiem”, jak i płyty do patefonów po bardzo przystępnej cenie. Naprawy uskutecznią się w przedziale 6 godzin. W razie niezadowolenia z pobranych płyt chętnie wymieniam na inne

Przy zakupie towarów prosimy powoływać się na nasze inseraty.

LWOWSKI TEATR MIEJSKI W KRAKOWIE.

We środę dnia 25 czerwca 1913 r.

JARMARK NA ŻONY

operetka w 3 aktach. napisał E. Espero, muzyka Wiktora Jacobi'ego.

O S O B Y:

Jack Harrison	Zaremba
Flora, jego żona	Kasprowiczowa
Lucy, ich córka	Brzeska
Hrabia Rottenberg	Kalinowski
Fryc, jego syn	Solnicki
Tom Migles	Kuligowski
Boss, pokojówka	Blumenthalówna
Macdonald, notaryusz	Zbucki
Szeryf	Tatrzanski
Kapitan okrętu	Schmidt
Mnich	Głowacki
Sam	Szulc
Dziewczyna	Małeczka
Farmer pierwszy	Fedyczkowski
Farmer drugi	Jasiński
Służący Harrisona	Krysztof
Służący Macdonalda	Chomiński

Początek o godz. 7½. — Koniec o godz. 10½.

REPERTUAR OPERY I OPERETKI.

Środa:

„Jarmark na żony”, operetka w 3 aktach napisał E. Espero, muzyka Wiktora Jacobi'ego.

Czwartek:

„Tajemnica Zuzanny”, opera w 1 akcie, „Flet zaczarowany”, balet fantastyczny w 1 akcie, rozpocznie „Cavaleria rusticana”, opera w 1 akcie.

Piątek:

„Jarmark na żony”, operetka w 3 aktach, napisał E. Espero, muzyka Wiktora Jacobi'ego.

Sobota:

„Tajemnica Zuzanny”, opera w 1 akcie, „Flet zaczarowany”, balet fantastyczny w 1 akcie. Rozpocznie „Cavaleria rusticana”, opera w 1 akcie.

Niedziela:

popołudnie

„Noc w Wenecji”, operetka w 3 aktach J. Straussa.

Niedziela:

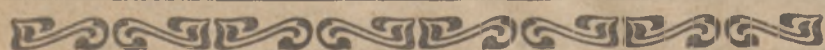
wieczór

„Bal maskowy”, opera w 5 aktach Verdi'ego. Gościnny występ Janiny Korolewicz-Waydowej.

KINEMATOGRAFY.

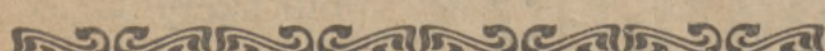
KINO-WANDA przy ulicy Gertrudy 5. „Zatruty staw”, dramat. „Miłość a pieniąż”, humoreska. „Dramat na morzu”, dramat z Psylandrem.

KINOTEATR T. S. L. ul. Podwale 6. „August wróbitą”, humoreska. „Miliony”, dramat wlamywarza w dwóch aktach.

2 KRAWATY 2

na sezon letni w wielkim wyborze

Adolf Horowitz

KRAKÓW, UL. DŁUGA L. 30.

C. k. uprzyw. fabryka maszyn

L. ZIELENIEWSKI**W KRAKOWIE. — Rok założenia 1804. — Towarzystwo akcyjne****Oddział I. Budowa maszyn:**

Maszyny parowe, pompy, maszyny wyciągowe, kompresory i t. p. Kompletne urządzenia cegielni. — Patentowane prasy do wyrobu cegieł, dachówek, dren i t. p. połączone w jedną całość z walcami, urządzone specjalnie do przerabiania gliny, usuwania z niej wszelkiego rodzaju zanieczyszczeń twardych, a rozmiżdżania miękkich. Walce nasze usuwają zupełnie potrzebę przygotowania gliny na innych maszynach i przyrządach pomocniczych, gdyż wgniatają one w prasę bezpośrednio materiał dokładnie przerobiony i wymieszany, zupełnie jednolity i czysty.

Oddział II. Kociarnia:

Kotły parowe różnych systemów i wielkości. Najnowszy system kotłów wodno-rurkowych patent „Schreier” (Nr. 50.915), który, co do stopnia skuteczności i produkcji pary, przewyższa wszystkie dotychczasowe systemy.

Oddział III. Budowa mostów i konstrukcji żelaznych:

Mosty kolejowe, drogowe, konstrukcje dachowe i t. d.

Oddział IV. Odlewnia żelaza i metali:

Odlewy budowlane i maszynowe podług własnych lub nadesłanych modeli do 10-ciu ton w jednym kawałku.

Odlewy szczególnej twardości.

Oddział V. Budowa statków:

Statki rzeczne, parowe i motorowe, łodzie, bagry lądowe i rzeczne, parowe i motorowe.

SPECYALNOŚĆ: bagry lądowe dla cegielni

Oddział VI. Budowa motorów:

Motory naftowe i ropne najnowszej konstrukcji „ELZETA”.

Telefony Nr. 196 i 2060.

JULES DE GASTYNE.

Spisek w czterech.

(Dokończenie).

— Ale za co go pan aresztujesz? — zapytała bankierowa.

— Za to, że zamordował męża pani.

— Mego męża? on?

— I nie tylko jego! Zabił także hrabiego de Riezora i barona d'Artona.

Na odgłos wrzawy nadbiegła służba pałacowa. Ciekawi zgromadzili się na ulicy. Pani Barre nieledwie omdlewała ze wstydu.

— Wejźmy — rzekła do Justa, — wejźmy do pałacu. Tam się rozmówimy. Zaręczam panu, że się pan myli.

Just wskazał ręką na wicehrabiego, którego twarz w tej chwili oświecała jaskrawo latarnia gazowa.

— Spojrz pani na niego — ozwał się — a przekonasz się, czy się mylę.

Pani Barre rzuciła w tę stronę spojrzenie i aż krzyknęła z przerażenia. Twarz wicehrabiego była wprost straszna. Błady jak trup, z wykrzywionymi konwulsyjnie ustami, trząsł się jak skazaniec, przedstawiał obraz rozpacz i strachu panicznego w stopniu najwyższym. Czuł się już tak bliski celu i nagle katastrofa! Ten okropny zawód wyrzył się na jego twarzy w kureczach bezsilnej wściekłości. Jeszcze raz, osta-

tnim wysiłkiem, próbował wyzwolić się z objęć Justa. Lecz ten nagłym ruchem pchnął go do sieni pałacu, a równocześnie rozkazał drzwi zamknąć, wpuszcivszy tylko domowników. Pani Barre, trupio blada, zaledwie mogła utrzymać się na nogach. Nie mogła jeszcze uwierzyć, aby to było prawdą, co mówił Just. Zdawało się to jej jakąś przerażającą zmurą senną.

Just otworzył drzwi do jednego z salonów i rozkazał służbie zaświecić elektryczność. Potoki światła opromieniły jaskrawo tragiczną grupę, a wówczas Just puścił ramię wicehrabiego.

— A teraz — rzekł — niech się pan tłumaczy, jeśli potrafisz. A zwracając się do pani Barre, dodał: Teraz pani przekona się, z kim miałaś jechać...

— Przecież ja go znam dobrze, mój panie.

— Nie pani. Nie zna go pani wcale. Pani sądzi, że jest to wicehrabia de Pierrefond, gdy tymczasem on w rzeczywistości nazywa się Dawid i jest z zawodu czyszcicielem obuwia, oraz zbrodniarzem.

— Nędzniku! — wrzasnął wicehrabia i zrobił ruch, jakby się chciał rzucić na Justa.

Przytrzymał go jednak, a Just mówił dalej:

— Jeśli jednak pani ma pod tym względem jakie wątpliwości — oto jest człowiek, który był jego spółnikiem. To mówiąc wskazał na Alfreda, stojącego obok agenta Kaliksta.

Wicehrabia ujrzawszy go, nie mógł powstrzymać okrzyku przerażenia.

— Jestem zgubiony! — szepnął następnie przez zęby.

Just nie zwracając uwagi na to wyznanie, ciągnął:

— Teraz opowiem pani jak to się wszystko stało...

— Dosyć — krzyknął wicehrabia — wolę przyznać się do wszystkiego; niech się to już raz skończy!

Pani Barre osunęła się na ziemię zemdlna, a wicehrabia widząc się zupełnie zdemaskowanym, bez żadnego sposobu ocalenia, rzekł do Justa:

— Stało się. Grałem, przegrałem, zapłacę! Nie róbcie dłużej skandalu!

— Karty przyniosły ci nieszczęście — zauważył Just, dając znak agentom, by nałożyli na ręce zbrodniarza kajdanki.

A gdy wszyscy trzej: wicehrabia, Clovis i Alfred byli w bezpiecznym miejscu pod kluczem, Just pobiegł zwiastować niespodziewaną nowinę sędziemu księciu de Ribe.

Starzec w zdumieniu słuchał opowiadania, ledwie mogąc uwierzyć, że ten, którego w najlepszej wierze miał za prawdziwego gentlemiana, był tak strasznym zbrodniarzem.

— Cóż to za świat! — mówił — co to za potworny świat... lepiej zaiste umrzeć.

KONIEC.

Nowo otwarta pierwszorzędna

Ręczna „Pralnia Krystaliczna”

oraz ZAKŁAD CHEMICZNY

czyszczenia i artystycznego farbowania.

Kraków-Zwierzyniec. — Telefonu Nr 2035.

Główne filie w Krakowie: Rynek gł. 9 (Pasaż Bielaka), ulica Krowoderska 58 (róg Czarneckiego), ul. Zwierzyniecka 18

wykonuje wszelkie oddane roboty jak najstaranniej na czas oznaczony.

Po odbiór i dostawę bielizny do domu posyła pralnia własnych bezpłatnych ekspresów, na życzenie telefoniczne lub pisemne

!! Gdzie mieszkać i jadać należy w Krakowie !!

HOTELE.	RESTAURACYE.	KAWIARNIE. CUKIERNIE.
Z nowoczesnymi wygodami Hotel „CITY“ Kraków, ul. św. Gertrudy 28. Pokoje od 3 koron za dobę.	K. NOREK i Sp. KRAKÓW, SŁAWKOWSKA 31 poleca kuchnię domową oraz bufet obficie zaopatrzoney.	JAN BISANZ Filia Kawiarni KRAKÓW, PLANTY, vis à vis Pałacu Biskupiego Telefon Nr. 2407.
	WŁ. HAJTO KRAKÓW, FLORYAŃSKA 19, poleca kuchnię do- mową oraz zimne i ciepłe przekąski. Mleczarnia w parku dra Jordana.	CUKIERNIA JANA MICHALIKA Kraków, Floryańska 45. rendes-vous świata artystyczno-literackiego.
	Restauracya Hotelu „MONOPOL“ wydaje śniadania, obiady i kolacje. W każdy piątek ryba po żydowski. — Gabinety do zebrań towarzyskich. KRAKÓW, ul. Gertrudy L. 6.	.. KAWIARNIA i RESTAURACYA .. „WIELKI KRAKÓW“ — przy placu Szczepańskim na Plantach. — — Codziennie koncert muzyki wojskowej. —

Na nagrody pilności

poleca:

Księgarnia katolicka
Dra Władysława Mlikowskiego
w Krakowie.

Książki ozdobnie oprawne:
Bukowski Ks. — Jasna Gó-
ra. Dzieje cudownego obra-
zu w Częstochowie K 1-50.
Bukowski Ks. — Żywot św.
Jana Kantego K 1-60 (po-
lecone przez Radę Szkolną
Krajową).

Sandoz Marya (Podolanka).
Legenda z życia N. Maryi
Panny dla młodego wieku
K 1—. (polecone przez Ra-
dę Szkolną Krajową).

Szalayowa Walerya — Za
kraj i braci (opowiadanie
historyczne K 0-90.)

Śmiałowski B. — Tadeusz
Kościuszko, jego życie i
czyny. Wydanie czwarte.
Praca uwieńczona nagrodą
K 0-80.

Wróblewski Dr. K. — O życiu
i pismach Mieczysława Ro-
manowskiego, 1910, K 0-60
i wiele innych wydawnictw
stosownych na nagrody

Tamże sprzedaje się kartki
korespondencyjne zwykłe z
marką po 4 hal., zagranic-
zne po 9 halerzy. 367

ŚLUBNE

Obrączki złote wykonuje
najtaniej, oraz posiada
gotowe na składzie (za
gawrowanie tychże nie
liczy) 394

S. Żołdani jubiler
Kraków, Mikołajska 28.

Pożyczam

tylko w Krakowie na
1-szą hypotekę od 2 do
8.000 koron. Zgłoszenia
listownie pod „Poży-
czam“ lub osobiste do
Adm. „Nowin“, Kraków.
Gertrudy 10. 630

Do handlu

towarów mieszanych po-
trzebuję młodszego zdol-
nego pomocnika z do-
brem poleceniem oraz
jednego chłopca do nau-
ki z ukończoną szkołą
uzupełniającą z całem
utrzymaniem. Zgłoszenia
A. PUKAŁSKI, ANDRY-
CHOW. 636

„JULEK“

Skąd i kto jesteś? Która
Ola Ci się podoba? Od-
powiedz w ogłoszeniach.

Pierwsza krajowa fabryka wyrobów żelaznych

**JÓZEFA
GORECKIEGO**
Podgórze ad Kraków.

Poleca swe wyroby artyst. ślusarskie i konstru-
cyjne. Jedyny w kraju wyrób siatek żelazn., drutu
pocynkow. i kołczastego. Fabryczny wyrób mebli
żel. mosięż. i urządzeń szpitalnych.

Zgłosz. wprost: JÓZEF GORECKI Podgórze tel. 277.

ŚRODKI OWADOGUBNE!!!

Antimolina, Proszek perski, Uni-
wersalny, Andela, Boraks mielony.

Na muchy: Lep, Tanglefoot, Trzaski,
Łapki i Siatki do okien.

Przeciw molom: Mof, Naftalina, Kam-
fora, papier juchtowy, Fuchsol, Eter, Anti-
molina paczka 20 halerzy i inne.

Na pluskwy: Ting-Ting.

ROZPYLACZE DO PROSZKU I TYNKTURY

polecają najtaniej 566

Reim i Spółka KRAKÓW
Rynek 37.

Każdy nowy abonent „Nowin“
otrzymuje bezpłatnie
premium „Przez lądy i morza“, zbiór
interesujących powieści z 30 ilustracjami.

NOWO OTWARTY NAJTAŃSZY

ZAKŁAD POGRZEBOWY

W Krakowie, przy ul. Zwierzynieckiej L. 34
(przy dawnym moście na Rudawie).

urządza pogrzeby skromne i okazałe dla doro-
słych i dzieci — załatwia wszelkie formalności.

Posiada wielki wybór trumien.

Suknie i sukienki. Nowe dekoracje i uniformy.
Karawany zwyczajne i szklane. — Konie czarne
lub białe. 345

Karetki niebieskie pod dzieci.

WIENIE GROBOWE.

Własność Stow. „Kasy pogrzebowej“.

Można się uśmieć do rozpuku

za 70 hal. czytając za 70 hal.

TOM ZBIOROWY

HUMORYSTY

zawiera:

MONOLOGI

○○ Aroncia Gajera ○○
○ Kantka Szmaciara ○
○○ Panny Stefci ○○

RUPLETY

Goga ○ Pisarza gminnego
Przyjaciela domu ○ ○ Fal-
bie ○ Incognito ○ ○ ○

Całus do rąk trzech

Z kajetu 16-letniej Zosi. Groch z kapustą.
Słownik kieszonkowych andrusów
oraz 48 ilustracji.

Wysyła tylko za nadesłaniem 70 hal. pocztą
opłatnie.

Wydawnictwo „Senzacya“, Kraków, Zielona 7/n.

DOM

z ogrodem warzywnym,
3/4 morga pola, składa-
jący się z 3 ubikacyj z
wszelkimi przynależno-
ściami w Woli Justowskiej
jest zaraz do sprzedania.
Wiadomość: Podzamcze
L. 12 II. p. lub w Admi-
nistracji „Nowin“, Kra-
ków, Gertrudy 10. 621

Sławne z dobroci

Cukry deserowe

poleca 633

Józef Siermontowski
KRAKÓW

ULICA BRACKA.

Elektro-motorowa fa-
bryka wędlin

Andrzej Różycki

Kraków, Sławkowska 22.

Poleca znakomite młode
szynki, boczek, karczki,
kiełbasy połędwicowe,
krajane i siekane, słonina
i smalec polski. — Do
sklepów znaczny opust.
Wysyłki za pobraniem
odwrotnie. 383

PIECZYWO KURACYJNE

Polecane przez wysokie po-
wagi lekarskie, jako śro-
dek odżywczy, cierpiącym
na nieżyt żołądka i kiszek.

Środki dla cukrowo cho-
rzych, oraz mąkę do uży-
tku kuchennego dla („dia-
petyków“), „Graham — Kra-
kie“ dla leniwo trawiących.
Środki dla anemicznych,
niedokrewnych, na przyrost
wagi ciała „Supra Lavo-
cat“ — oraz pieczywo najle-
pszej jakości do nabycia
A. Mazanek Kraków, Su-
kiennice, Nr. Telefonu 2120.

PRALNIA

dobrze się rentująca z
powodu choroby właści-
ciela zaraz tanio do
sprzedania. Wiadomość:
Wielopole 3, parter.

ZGROMADZENIE

członków Chrześ. To-
warzystwa opieki nad
wychodźcami, zwołane
na 26 b. m. odwołuję. —
O nowym terminie za-
wiadomienie P. T. Człon-
ków listownie. 641
Jan Piętko

.. Dziwne przygody Józefa Rouletabille reportera: ..

Pan Józef Rouletabille u cara

sensacyjna powieść Gastona Leroux (autora słynnej „Tajemnicy żółtego po-
koju“) wyszła już w odbitce książkowej w efektownej okładce nakładem
redakcji „Nowin“.

Cena księgarska 2 kor., dla abonentów „Nowin“ zniżona do 1 kor. 50 h.
(Powieść ma przeszło 260 stronic druku), Zamawiać książkę uprasza się
wprost w administracji „Nowin“. (Na kosztą rekom. przesyłki na prowincję
należy przysłać 55 halerzy, ewentualnie w markach).

— 18 —

w naszej starej ojczyźnie; szukając po omacku drogi wyjścia stamtąd złapałem się na tem, że naradzam się wspólnie z zabójcą mego brata nad sposobami, jakby najlepiej rzecz całą zatuszować.

„Zrozumiałem z opowiadania Mac Coya, że o ile przypadkiem (czego nie wiedzieliśmy) brat nie miał w kieszeni jakich osobistych papierów—to skądinąd niepodobieństwem będzie dla policyi stwierdzić, kim on jest, lub skąd się tam znalazł. Bilet jego był w kieszeni Mac Coya, to samo receptis na rzeczy nie odebrane z kolei. Jak wielu amerykańców, uważał, że łatwiej i taniej ubrać się w Londynie, niż wszystko ze sobą wieźć z Nowego Yorku — to też bieliznę i ubranie miał na sobie nowe, nie znaczone. Torba zawierająca płaszcz podróżny, którą wyrzuciłem oknem, może leży gdzie w kępie przydrożnych krzaków, a może ją podniósł jaki przechodzień, lub też policya znalazła, nic o tem nie mówiąc nikomu. W każdym razie nic o tem nie czytałem w londyńskich gazetach. Co do zegarków, był to wybór z tych, które mu, celem nawiązania interesów, powierzono. Może to właśnie dla tych interesów wiozł je do Manchester, ale... zresztą zapóźno już dziś mówić o tem.

„Nie robię z tego zarzutu policyi, że nie wykryła niczego. Bo przecież wykryć nie mogła. Był co prawda mały ślad, za którym mogli by pójść, ale to była wątpliwa wskazówka. Mam na myśli, małe, okrągłe lustro, które w kieszeni brata znaleziono. To nie jest taka zwyczajna rzecz, którą wszyscy młodzi ludzie miewają w kieszeni—wszak prawda? Ale gracz mógłby wytłómaczyć, czemu dla szulera jest takie lustro. Odsunawszy się trochę od stolika i położywszy je na kolanach, widzi się, dając karty, każdą kartę, którą przeciwnik otrzymuje. To jedno z narzędzi szulera, tak jak ta guma zakończona szczypeczykami, którą miał pod rękawem Sparrow Mac Coy. Policya, gdyby się nad tem zastanowiła, zważywszy na świeżo dokonane oszustwa po hotelach—byłaby była trafiła na wątek.

„Wytłómaczyłem już chyba wszystko... Dotarliśmy tej nocy do wioski Amarsham w charakterze dwóch panów z miasta, odbywających pieszą wycieczkę po kraju, a później

— 15 —

zacięty, jak wtedy. Próbowałem z nim różnego tonu; przedstawiałem mu, jaka go przyszłość czeka w więzieniu angielskim; wystawiałem rozpacz matki, gdy jej tę wiadomość przywiezie; zdobywałem się na wszystko, by serce jego poruszyć, ale wszystko było na daremnie. Siedział, milcząc, z szyderym uśmiechem na ładnej swej twarzy, a Sparrow Mac Coy wtrącał od czasu do czasu to słówko złośliwe, skierowane do mnie, to jakieś słowo zachęty, mające brata mojego w postanowieniu jego utwierdzić.

— Dlaczego pan szkółki niedzielnej nie założysz? — drwił n. p. ze mnie, a zaraz potem zwracał się do brata:

— On myśli, że ty nie masz własnej woli. Wyobraża sobie, żeś ty zawsze ten mały braciszek i że może cię zaprowadzić, gdzie mu się podoba. Dopiero teraz przekona się, żeś ty taki sam mężczyzna pełnoletni, jak on!

Te słowa jego poruszyły we mnie gniew. Zacząłem mówić ostro. Byliśmy już daleko za Willesden, bo to wszystko zabrało sporą chwilę czasu. Uniosłem się i po raz pierwszy w życiu brat mój przekonał się, że potrafię być surowym. Może byłoby lepiej, gdybym był się z nim wcześniej i częściej surowo obchodził!

— Mężczyzna! — rzekłem. — Dobrze, że świadczy o tem twój przyjaciel, bo inaczej niktby się nie domyślił chyba, widząc cię oto w ubraniu pensjonarki! Co to za marna i śmieszna z ciebie kreatura w tych twoich niewieściach szatkach!

„Zaczerwienił się na te słowa, bo próżny to był człowiek i śmieszność go zawsze bolała.

— To tylko płaszcz podróżny—odpowiedział i zdjął go ze siebie. — Trzeba było ślad za sobą zatrzeć, a innego sposobu nie miałem na razie.

„Zdjął toczek z przypiętą do niego wóalką i włożył to razem z płaszczem do skórzanej torby.

— Nie potrzebuję mieć tego na sobie—tłómaczył się dopóki nie nadejdzie konduktor.

— Ani potem także — rzekłem i chwyciwszy za torbę, z całej siły wyrzuciłem przez okno.

— Odtąd — rzekłem — już ty mi nigdy nie będziesz

— 3 —

— Zamilcz, Percy, moje sprawy sama sobie umiem załatwiać—skarciła go panna Hope, poczem on siadł z boku na kanapie. — Co chciałam powiedzieć — mówiła dalej—tak... Stałam przy właśnie toalecie przed lustrem i chciałam odłożyć puszek od pudru, przyczem dotknęłam się jakiegś przechodzącej obok mnie kobiety. Czułam, iż łańcuszek lornetki zsuwa mi się z ręki, sądziłam, iż zamek jest zepsuty i pochylałam się, aby łańcuszek pochwycić. Zniknął jednak już. Mój wspaniały, prześliczny łańcuszek!

Panna Hope przyłożyła chusteczkę do ust i oczu.

— Czy pani była sama, gdy pani zauważyła stratę? — odważyłam się zapytać.

Panna Hope zarumieniła się. Zdawało się, że się zafasowała.

— Była jeszcze jedna kobieta obok mnie — odpowiedziała.

— Czy pani ją zna?—zapytał Harris.

Rumieniec na policzkach pani Hope stał się jeszcze silniejszy. Rzuciła zagadkowym wzrokiem na Percyego Fitzbugha, który wyprostował się, niemile dotknięty.

—Daj pokój tej sprawie, Milly — rzekł. — Kupię ci jutro inny łańcuszek.

— Przepraszam — wmieszał się pan Harris.—Sprawę tę mnie oddano. łańcuszek musi i powinien się znaleźć. Proszę, opisz mi go pani dokładnie, panno Hope.

Otworzył notatnik.

—Był to platynowany łańcuszek z małymi brylantami, rubinami i szafirami — objaśniała panna Hope, przykładając znowu chusteczkę do ust i oczu.

— Kim była ta kobieta w toalecie obok pani?—zapytałam spokojnie, jakby dotychczas mowy o tem nie było.

Percy, jakby coś w nim zakręciło natychmiast się odwrócił.

— Panna Hope... eh... nie chce nikogo... eh... wciągać w tę nieszczęsną sprawę. Nazwisko tej damy nie ma nic do rzeczy... Eh... chodź, Milly.

Nie można ich było powstrzymać. Panu Harrisowi udało się zaledwie otrzymać od panny Hope dokładny jej

— 19 —

spokojnie dostaliśmy się do Londynu, stąd Mac Coy pojechał do Kairu, a ja wróciłem do Nowego Yorku.

„Matka moja umarła w pół roku później i szczęśliwie do końca nie dowiedziała się o niczem. Cieszyła się złudzeniem, że Edward w Londynie pracuje, ja zaś nie miałem serca odsłaniać jej prawdy. Edward nie pisał — ale ponieważ nigdy nie pisywał, więc to nic zwróciło uwagi. Umarła z jego imieniem na ustach.

„Jest jedna rzecz, o którą chciałbym pana prosić, łaskawy panie i gdyby pan mógł uczynić to dla mnie, uważałbym to za uprzejmy odwet w zamian za moje wyznanie. Pamięta pan te małą biblię, którą znalaziono? Ja ją zawsze nosiłem w wewnętrznej kieszeni; jakoś przy moim upadku musiała się stamtąd wysunąć. Przywiązuję wielką wartość do tej książeczki, gdyż to rodzinna pamiątka, a ojciec własną ręką zapisał tam na pierwszej stronie datę urodzenia mego i mego brata. Prosiłbym bardzo, by pan zwrócił się tam gdzie należy i polecił mi ją przysłać. Nikomu przecież zależeć na tem nie może. Jeśli pan zaadresuje: X. Księgarnia Bassano, Broadway, Nowy Jork; napewno dojdzie do rąk moich“.

K O N I E C

- 16 -

udawał Kasi albo Marysi, dopóki ja jeszcze coś znaczę. Jeżeli tylko to przebranie ma stać pomiędzy tobą a więzieniem to idźże sobie raczej do więzienia.

„To był właściwy sposób obchodzenia się ze słabym charakterem nieszczęsnego chłopca. Poczułem odrazu, że biorę nad nim górę. Jego chwiejna natura ulegała raczej groźbom, aniżeli prośbom. Zarumienił się ze wstydu, oczy nabiegły mu łzami. Ale i Mac Coy spostrzegł, że wygrywam i postanowił temu przeszkodzić.

— To mój przyjaciel — wtrącił się — i nie pozwalam panu traktować go z taką bezwzględnością.

— To mój brat i ja go panu gubić nie pozwalam — odpowiedziałem. — Ja myślę, że celka więzienna, to najradkalniejszy sposób, żeby was obu rozłączyć i ja w tem, że będziesz pan siedział!

— Tak? Myślisz pan denuncyować, tak? — krzyknął i w jednej chwili wyciągnął rewolwer. Skoczyłem, chcąc go za rękę pochwycić, ale spostrzegłszy, że już zapóźno, odskoczyłem na bok. W tejże chwili wypalił i kula, która była dla mnie przeznaczoną, przebiła mego nieszczęsnego brata. Trafił go w samo serce.

„Zesunął się nie jękawszy nawet, na podłogę wagonu, a Mac Coy i ja, również przerażeni, klękliśmy po obu jego stronach i staraliśmy się jakiś ślad życia przywołać. Mac Coy wciąż jeszcze w rękę trzymał w rękę nabity rewolwer, ale gniew jego na mnie, jak również uraza moja do niego — wszystko to przycichło na razie wobec tego niespodziewanego nieszczęścia. On pierwszy jednak zorientował się w sytuacji.

„Pociąg w tej chwili szedł bardzo wolno; dostrzegł w tem możliwość ucieczki i spiesznie otworzył drzwi. Wtedy ja, niewiele myśląc, również spiesznie rzuciłem się za nim i obaj, potknawszy się o stopień, stoczyliśmy się, jeden przez drugiego, ze stromej wyżyny nasypu. Padając, uderzyłem głową o kamień i straciłem przytomność. Przyszedszy do siebie zmiarkowałem, że leżę w pośród niskich krzaków i że ktoś zwilżoną chustką obmywa mi głowę. Był to Sparrow Mac Coy.

- 17 -

— Nie mogłem tak pana zostawić — odezwał się, widząc, że otwieram oczy. — Nie chcę krwi was obu braci, mieć na swem sumieniu... czy nie dosyć tej jednej niewinnej, którą splamilem ręce? Biedny Edward, biedny Edward!

„Siedział bezradnie, patrząc przed siebie; na zgębnionej twarzy nie było teraz ani dawnej buty, ani zuchwałości. Milczałem. Co tu było długo gadać? Po chwili odezwał się znowu:

— Jestem przekonany o głębi smutku pańskiego, bo bardzo kochałeś brata. Ale i moja dola nie do pozazdroszczenia wierzej mi pan! Rozmaicie się żyło — to prawda — nie zawsze w zgodzie z prawem i kodeksem, ale przecież widzę, że nie urodziłem się mordercą. Pamiętając, co się stało, jak dalej żyć będę — sam nie wiem. Biedny Edward! Biedny chłopak!...

— Żałuj go pan! Żałuj szczerze, jak przyjaciel przyjaciela! — sarknąłem z goryczą.

— Niech pan nie urąga mojemu żalowi — odpowiedział jakoś głucho i pokornie. — Widzi Bóg, że mi życie obrzydło, odkąd zrozumiałem, że przemennie zmarniał i zginął ten chłopak... Już mi też i wszystko jedno, czy mnie pan oddasz, czy nie oddasz w ręce kata!

„Ot i siedzieliśmy, on z okaleczoną nogą, gdyż wykrecił ją sobie w kostce, padając — ja z rozbitą głową i gadałymi, aż gorycz we mnie i uraza znikła, zamieniając się prawie w rodzaj sympatii. Dlaczegoż miałem za śmierć brata mścić się na człowieku, którego ta śmierć tak samo dotknęła, jak mnie? A przytem, w miarę, jak powracała mi zdolność myślenia, zaczynałem także pojmować, że każdy krok, uczyniony przeciw Mac Coy'owi, zwróciłby się z konieczności przeciwko matce mej i przeciw mnie. Nie można było ściągnąć na niego kary, nie rozgłaszając publicznie przeszłości mego brata — a tego unikać pragnęlibyśmy przedewszystkiem. Zataić wszystko leżało zarówno w naszym, jak w jego interesie; to też z mściciela zbrodni przemieniłem się z wolna w spiskowca przeciw wymiarowi sprawiedliwości. Miejsce, w którym się znajdowaliśmy, była to ochronka dla bażantów — spotyka się to często gęsto tam

E. YORK.

ZŁODZIEJKA.

I.

Zgłosiłam się do pana Harissa, właściciela najlepszego biura detektywów w Londynie i miałam z nim długą rozmowę. Nie chciał się dać przekonać, iż w jego interesie brakuje właśnie takiej osoby, jak ja.

W czasie naszej rozmowy zawezwano go do telefonu. Pochwyciłam jego słowa:

„Jutro wieczorem ma dwóch moich ludzi uważać w restauracji... Tak jest, sam także przyjdę...”

A potem:

„Savoy... kobieta... sprawa będzie wkrótce wyjaśniona...”

Jak błyskawica przeleciała mi przez głowę rozmowa, którą podsłuchiłam niedawno u mojej krawcowej między dwiema paniami. Domyśliłam się natychmiast, o co chodziło w rozmowie przez telefon.

— Panie Harris — zawołałam — gdy zawiesił słuchawkę. — Poszlij mnie pan jutro do Savoy. Gdy wyjaśnię tajemnicę kradzieży, otrzymam od pana sto funtów szterlingów. Jeżeli nie, nie otrzymam nic. Zgoda?

Posłałam zatem do Savoy. Za moim stolikiem rozmawiano o lady Kathleen Shangnessy, jedynej córce równie dumnego, jak ubogiego irlandzkiego para. Jest to jej szósty sezon w Londynie, mówiono. Po kilku flirtach znalazła wreszcie amerykańskiego milionera Gildona, który poważnie nią się zajął i w przyszłym miesiącu ma ją pojąć za żonę. Nie byłam od Bożego Narodzenia w Londynie, cieszy-

łam się więc, iż widzę dookoła siebie mnóstwo znajomych twarzy.

W środku tłumów siedziała Milly Hope, nowa gwiazda na niebie teatralnym, w towarzystwie kolegów i syna jakiegoś pana. Niedaleko od niej usiadła lady Kathleen O'Shangnessy w towarzystwie ciotki narzeczonego. Po prawej stronie zauważyłam jakąś kobietę o skośnych oczach i wschodnim wyrazie twarzy. Powoli goście zaczęli przechodzić do sali, gdzie, zasiadłszy dookoła orkiestry, pili kawę i likiery.

Nagle rozwarły się jedne z oszklonych drzwi i przez nie wpadła Milly Hope, blada jak ściana, ze ściągniętymi brwiami; za nią wbiegł syn para, za którym ukazał się starszy kelner z wielce zafrasowaną miną. Artystka podbiegła natychmiast do stołu, przy którym siedziała przedtem z swoim towarzystwem i z wszelkimi oznakami niecierpliwości zaczęła szukać dookoła stołu czegoś po ziemi.

— Niema jej tutaj! — zawołała. — Wiedziałam przecież. Przed chwilą miałam ją przecież jeszcze. Powinnam była o tem wiedzieć! Wszyscy o tem wiedzą...

— Tak jest, proszę pani — odezwał się zakłopotany starszy kelner. — Ale gdybyś pani raczyła udać się do dyrektora...

Syn para spojrzął na kelnera z niezadowoleniem.

— Eh... czegoś podobnego... eh... jeszcze nie słyszałem. Był to najostrejszy ton na jaki mógł się zdobyć.

II.

W kilka chwil potem udałam się do pana Harrisa i nie było to dla mnie wcale niespodzianką, iż zastałam tam pannę Hope z jej dostojnym wielbicielem. Prócz tych dwojga był jeszcze dyrektor hotelu Savoy, garderobiana, dwóch jako kelnerów przebranych detektywów i pan Harris sam.

Panna Hope tupnęła nogą, jak zniecierpliwiony kucyk.

— Pan musisz odnaleźć mój łańcuszek od lornetki, słyszysz pan? Musisz go znaleźć i to wkrótce!

— Tak, wkrótce! — zawtórował jej towarzyszy-